

Brüsszel, 2025. szeptember 9.
(OR. en)

12657/25

ENV 816
MI 636
DELECT 126

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. szeptember 8.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2025) 5940 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ IRÁNYELVE (2025.9.8.) a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az ólmot üvegben vagy kerámiában tartalmazó alkatrészekre megadott mentesség tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: C(2025) 5940 final.

Melléklet: C(2025) 5940 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.9.8.
C(2025) 5940 final

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ IRÁNYELVE

(2025.9.8.)

a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az ólmot üvegben vagy kerámiában tartalmazó alkatrészekre megadott mentesség tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS HÁTTERE

Ez a felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítás céljából egy, a kerámiában és üvegben lévő ólomra megadott mentesség tekintetében módosítja az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: RoHS-irányelv)¹ III. mellékletét.

Az RoHS-irányelv 4. cikke egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról rendelkezik. A korlátozás jelenleg a következő tíz, az irányelv II. mellékletében felsorolt anyagra terjed ki: az ólom, a higany, a kadmium, a hat vegyértékű króm, a polibrómozott bifenilek (PBB), a polibrómozott difenil-éterek (PBDE), a bisz(2-etilhexil)-ftalát (DEHP), a benzil-butil-ftalát (BBP), a dibutil-ftalát (DBP) és a diizobutil-ftalát (DIBP).

Az RoHS-irányelv III. és IV. melléklete ismerteti az elektromos és elektronikus berendezések azon anyagait és alkatrészeit, amelyek bizonyos alkalmazásokban mentességet élveznek a szóban forgó irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében az anyagokra vonatkozóan előírt korlátozások alól. Az 5. cikk lehetővé teszi a III. és a IV. mellékletnek a tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítását (mentességek megadása, megújítása, illetve visszavonása tekintetében). Az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében a III. és a IV. mellékletbe csak akkor vehető fel mentesség, ha ez nem gyengíti az 1907/2006/EK rendelet (REACH-rendelet)² által a környezet és az egészség tekintetében biztosított védelmet, és ha az alábbi három feltétel bármelyike teljesül:

- ha a kivonás vagy a helyettesítés tudományos szempontból vagy műszakilag nem kivitelezhető a tervezés módosításával, illetve olyan anyagok vagy alkatrészek használatával, amelyekhez nem szükségesek a II. mellékletben felsorolt anyagok;
- ha a helyettesítő anyagok megbízhatósága nincs biztosítva;
- ha a helyettesítés által okozott összes káros környezeti, egészségügyi és a fogyasztók biztonságát érintő hatás várhatóan meghaladja az így elérhető környezeti, egészségügyi és a fogyasztók biztonságát érintő előnyöket.

A mentességekre és azok időtartamára vonatkozó határozatok meghozatala során figyelembe kell venni a helyettesítő anyagok rendelkezésre állását és a helyettesítés társadalmi-gazdasági hatását. A mentességek időtartamára vonatkozó határozatok meghozatala során szem előtt kell tartani az innovációra gyakorolt lehetséges hatásokat. A mentesség átfogó hatását adott esetben életciklus-szemléletet alkalmazva kell vizsgálni.

Az RoHS-irányelv hatálya alá tartozó elektromos és elektronikus berendezések besorolása az említett irányelv I. mellékletében meghatározott kategóriák szerint történik.

Az RoHS-irányelv 5. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy a Bizottság az irányelv 20. cikkével összhangban, felhatalmazáson alapuló egyedi jogi aktusok útján rendelkezzen az adott alkalmazású elektromos és elektronikus berendezések anyagainak és alkatrészeinek a

¹ HL L 174., 2011.7.1., 88. o.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) és az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

III. és a IV. mellékletben található jegyzékekbe történő felvételéről. Az 5. cikk (3) bekezdése és az V. melléklet megállapítja a mentességre vonatkozó kérelmek benyújtási eljárását.

2. AZ AKTUS ELFOGADÁSÁT MEGELŐZŐ KONZULTÁCIÓK

A Bizottsághoz az RoHS-irányelv 5. cikkének (3) bekezdése alapján benyújtott, mentesség megadására vagy megújítására vonatkozó kérelmek érkeznek a gazdasági szereplőktől³.

Az RoHS-irányelv III. melléklete a 7. c) I. pontban mentességet ad azon alkatrészekre, amelyek üvegben vagy kerámiában, de nem kondenzátorokban, például piezoelektronikus berendezésekben lévő dielektromos kerámiákban, továbbá nem üveg vagy kerámia mátrix anyagokban tartalmaznak ólmot. A 7. c) I. pontban foglalt mentességet legutóbb az (EU) 2018/736 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv⁴ újította meg.

Az RoHS-irányelv III. melléklete a 7. c) II. pontban az előzőhöz szorosan kapcsolódó mentességet ad a 125 V AC vagy 250 V DC vagy ennél magasabb névleges feszültségű kondenzátorokban használt dielektromos kerámiában lévő ólomra. A 7. c) II. pontban foglalt mentességet legutóbb az (EU) 2019/169 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv⁵ újította meg.

A 7. c) I. és a 7. c) II. pontban foglalt mentesség 2021. július 21-én járt volna le az 1–7. és a 10. kategória, valamint a 8. és 9. kategóriába tartozó, az in vitro diagnosztikai orvostechikai eszközöktől és az ipari felügyeleti és vezérlő eszközöktől eltérő eszközök esetében. A mentességek lejártának időpontja a 8. kategóriába tartozó in vitro diagnosztikai orvostechikai eszközök esetében 2023. július 21., a 9. kategóriába tartozó ipari felügyeleti és vezérlő eszközök, valamint a 11. kategóriába tartozó, más kategóriák egyikébe sem tartozó egyéb elektromos és elektronikus berendezése (a továbbiakban: egyéb elektromos és elektronikus berendezések) esetében pedig 2024. július 21. volt.

A Bizottsághoz 2019. december 19. és 2020. január 22. között hat kérelem érkezett a 7. c) I. pont szerinti mentesség megújítása iránt. Emellett a Bizottsághoz 2022. január 20-án hasonló kérelem érkezett a 8. kategóriába tartozó in vitro diagnosztikai orvostechikai eszközök tekintetében, 2023. január 20-án pedig ugyancsak egy hasonló kérelem a 9. kategóriába tartozó ipari felügyeleti és vezérlő eszközök, valamint a 11. kategória (egyéb elektromos és elektronikus berendezések) tekintetében. 2019. december 19-én a Bizottsághoz egy kérelem érkezett a 7. c) II. pont szerinti mentesség megújítása iránt. Valamennyi kérelem az RoHS-irányelv 5. cikkének (5) bekezdésében meghatározott megújítási határidőn belül érkezett be.

Az RoHS-irányelv 5. cikke (5) bekezdésének második albekezdése értelmében az érvényben lévő mentességek érvényben maradnak mindaddig, amíg a Bizottság nem hoz döntést a megújítási kérelemről.

Műszaki értékelés

A Bizottság 2020 októberében indított kezdeményezésére 2022 februárjában tanulmány készült⁶ a szükséges műszaki és tudományos értékelés elvégzése céljából, amelynek keretében tizhetes nyilvános konzultációra is sor került az érdekelt felekkel. A Bizottság minden

³ A mentességek jegyzéke a következő internetcímen érhető el: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

⁴ HL L 123., 2018.5.18., 94. o.

⁵ HL L 33., 2019.2.5., 5. o.

⁶ A tanulmány zárójelentése (22. csomag) a következő internetcímen érhető el: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>.

észrevételt figyelembe vett. A konzultációval kapcsolatos információk megtalálhatók a projekt weboldalán.⁷

A nyilvános konzultáció során hat konkrét észrevételt nyújtottak be a 7. c) I. pont szerinti mentességgel kapcsolatban. A 7. c) II. pont szerinti mentességgel kapcsolatban három egyéni észrevétel érkezett. Az ágazat képviselőinek többsége támogatta a két mentesség megújítását.

- A Bizottság 2023 augusztusában indított kezdeményezésére 2024 áprilisában tanulmány készült⁸ az egyes kategóriákra vonatkozóan 2022-ben és 2023-ban beérkezett kérelmekből származó új információk értékelése céljából. A műszaki értékelés keretében nyolchetes nyilvános konzultációra került sor az érdekelt felekkel, és a Bizottság minden észrevételt figyelembe vett. A konzultációval kapcsolatos információk megtalálhatók a projekt weboldalán.⁹

A 7. c) I. pont szerinti mentesség tekintetében különbséget lehet tenni az alkalmazások között aszerint, hogy az ólom az **üveganyag** vagy a **kerámiaanyag** részét képezi. A 7. c) I. pont szerinti mentesség alapján forgalomba hozott ólom becsült mennyisége évi 550–750 tonnára rúg.

Az üveganyagokban és -alkotóelemekben lévő ólom esetében az ólmot **alacsony olvadáspontú forrasztóanyagokban, üvegfríttekben, chipellenállásokban és félvezető alkatrészek tokozásában**, valamint **üvegalapú elektronikus berendezésekben** használják. Az első két alkalmazás esetében az ólom használata inkább mechanikai és fizikai tulajdonságok javítására szolgál, például az üveg olvadáspontjának csökkentésére, az anyagok közötti nedvesedőképeség javítására vagy a kötés kémiai ellenállásának növelésére. Az ólom alkalmazásának ez utóbbi típusa emellett olyan speciális elektronikus tulajdonságokat is érint, amelyek lehetővé teszik az áram szemüvegen belüli áramlását.

A kerámiaanyagokban lévő ólom esetében az ólmot **piezoelektromos anyagokhoz és pozitív hőmérsékleti együtthatós termisztorokhoz** használják. A pozitív hőmérsékleti együtthatós termisztorokban az ólom lehetővé teszi a kerámiaanyag termikus tulajdonságainak és ellenállási értékének fenntartását, ezáltal biztosítva, hogy az anyag változó hőmérséklet mellett is stabil maradjon. A piezoelektromos anyagokban lévő ólom többek között azért fontos, hogy a rezgésekből származó mechanikai energiát kimeneti elektromos töltéssé alakítsa át, és fordítva.

Az értékelés alapján a rendelkezésre álló helyettesítő anyagok nem nyújtanak összehasonlítható teljesítményt, nem teszik lehetővé a megfelelő alkalmazást, vagy a kötések és tömítések szempontjából alacsonyabb megbízhatóság jellemzi őket. A műszaki értékelés ezért arra a következtetésre jutott, hogy a mentesség megadása indokolt, mivel a rendelkezésre álló helyettesítő anyagok: i. nem megfelelőek, és nem alkalmasak az ugyanazon alkalmazásokban használható ólommentes alkatrészekben történő használatra; vagy ii. kevésbé megbízhatóak, ami az érintett elektromos vagy elektronikus berendezésekben nem elfogadható működési hibákhoz vezethet.

Mindazonáltal az érintett alkalmazások széles köre miatt nehéz konkrétabb és célzottabb értékelést végezni. A 7. c) I. pont szerinti mentesség kettébontható az üvegalapú és a kerámiaanyag-alapú alkalmazásokra. Ezenkívül a mentességek alkalmazási körének

⁷ A konzultáció időtartama: 2021. március 30-tól 2021. június 8-ig; <https://rohs.exemptions.oeko.info/>.

⁸ A tanulmány zárójelentése (27. csomag) a következő internetcímen érhető el: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441>.

⁹ A konzultáció időtartama: 2023. október 16-tól 2023. december 11-ig; <https://rohs.biois.eu/>.

meghatározott alkalmazásokra való korlátozása a jövőben részletesebb értékelést tenne lehetővé. A 2015–2016-ban elvégzett felülvizsgálat¹⁰ és a 7. c) I. pontban foglalt mentesség al csoportokra bontására irányuló korábbi erőfeszítések alapján az üveganyagokra vonatkozóan a következő alkalmazások kerültek azonosításra:

- cink-borát üvegből készült burkolatban elhelyezett nagyfeszültségű diódák üvegbúrójának védelme és elektromos szigetelése;
- kerámiatokok és üveg- vagy kerámiafedelek közötti hermetikus tömítés;
- korlátozott folyamatparaméter-ablakban történő rögzítés;
- rezisztív anyagként, például tintaként való felhasználásra, a beállító potenciométerek kivételével; valamint
- mikrocatornás lemezek (MCP-k), egycatornás elektronsokszorozók (CEM-ek) és rezisztív üvegtermékek (RGP-k) kémiaiilag módosított üvegfelületein való használat.

A kerámiaanyagok esetében a következő alkalmazások kerültek azonosításra:

- piezoelektromos ólom-cirkónium-titanát (PZT) kerámiákban való felhasználás;
- a kerámia pozitív hőmérsékleti együtthatójának (PTC) biztosítása.

Mivel elegendő idő állt rendelkezésre az ezen al csoportokhoz való alkalmazkodásra és azok megfelelő kidolgozására, az al csoportokra bontás nem tekinthető aránytalan adminisztratív tehernek az ágazat számára. Emellett az alkalmazási területek köre úgy került kialakításra, hogy az lefedje a 7. c) I. pontban foglalt mentesség jelenlegi alkalmazási körét. Az albejegyzések megmaradnak a 7. c) V. és a 7. c) VI. bejegyzés szerint. Annak érdekében, hogy az ágazat pontosítani tudja az azonosított alkalmazásokat, az előző 7. c) I. pont esetében a mentesség rövid távú megújítása ajánlott.

A 7. c) II. pont szerinti mentesség esetében a nagyfeszültségű (azaz a 125 V AC vagy 250 V DC vagy ennél magasabb névleges feszültségű) kondenzátorokat főként áramellátó berendezésekben és védőberendezésekben alkalmazzák. Az ilyen nagyfeszültségű diszkrét kerámiakondenzátorokat sokféle elektromos és elektronikus berendezésbe építik be a termékek megfelelő működéséhez szükséges elektromos töltés tárolása és felszabadítása érdekében. Az ólom befolyásolja a szilárdtest dielektromos (kerámia) anyag elektromágneses tulajdonságait, különösen a kondenzátorok kapacitását és dielektromos veszteségét. A kerámia a homogén anyag 0,1–60 tömegszázalékos koncentrációjában tartalmaz ólmot.

Az ólomnak a nagyfeszültségű kondenzátorok dielektromos kerámiaanyagában való helyettesítése bizonyos esetekben tudományosan lehetséges ugyan, ipari-műszaki szempontból azonban még nem kivitelezhető. Ezenkívül az ólommentes kondenzátorok nagyfeszültség alkalmazása esetén felmelegednek, és instabillá válhatnak, így a megbízhatóságuk nem biztosított. A piac jelenlegi állapotában rövid távon nem lehetséges az ólomnak az érintett alkalmazási területek mindegyikéből való fokozatos kivezetése, mivel az ólommentes alternatívák alkalmazása előtt bizonyos anyagokat és valószínűleg a tervezési módosításokat is meg kell vizsgálni.

Az RoHS-irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti küszöbértékre vonatkozó követelmény szerint a mentesség nem gyengítheti a REACH-rendelet által a környezet és az egészség tekintetében biztosított védelmet. Az üvegben vagy kerámiában ólmot tartalmazó

¹⁰ A tanulmány zárójelentése (9. csomag) a következő internetcímen érhető el: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a3fdcc8c-4273-11e6-af30-01aa75ed71a1>.

elektromos és elektronikus alkatrészekhez (beleértve a kondenzátorokat is) azonban rendes körülmények között a fogyasztók nem férhetnek hozzá. Így a 7. c) I. és a 7. c) II. pontban foglalt mentesség megújítása nem jár azzal a veszéllyel, hogy sérül a REACH-rendelet által biztosított védelem szintje.

2021. október 11-én és 2024. szeptember 18-án a Bizottság konzultált az RoHS-irányelv szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal foglalkozó tagállami szakértői csoporttal. A Bizottság továbbá megtett minden, az 5. cikk (3)–(7) bekezdése szerinti kötelező eljárási lépést az anyagokra vonatkozó korlátozások alóli mentességekkel kapcsolatban.¹¹ A Tanács és az Európai Parlament valamennyi kapcsolódó intézkedésről értesítést kapott.

- A tagállami szakértők fő bírálata az volt, hogy a műszaki értékelések során a kérelmezők nem szolgáltatottak elegendő információt. A kérelmezőknek egyértelműen bizonyítaniuk kell, hogy az RoHS-irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti kritériumok teljesülnek, és állításait alá kell támasztaniuk. Ellenkező esetben nem adható mentesség. A Bizottság ezt albejegyzések és szükség esetén rövid érvényességi időszakok létrehozásával figyelembe vette. A Bizottság az ágazat több képviselője által megfogalmazott, a mentességek jelenlegi helyzetének fenntartását támogató egyéb észrevételeket is figyelembe vette.

3. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS JOGI ELEMEI

- Az értékelés eredményei azt mutatják, hogy a kérelmezett mentesség – az RoHS-irányelv 5. cikkének megfelelően – nem gyengítené a REACH-rendelet által a környezet és az egészség tekintetében biztosított védelmet.
- Az RoHS-irányelv III. mellékletének 7. c) I. és 7. c) II. pontjában foglalt mentesség esetében vagy nem állnak rendelkezésre helyettesítő anyagok az e bejegyzések által érintett legtöbb alkalmazás tekintetében, vagy azok megbízhatósága, illetve megfelelő teljesítménye nem biztosított. Így teljesülnek az 5. cikk (1) bekezdése a) pontjának első és második franciabekezdésében meghatározott kritériumok: a kivonás vagy a helyettesítés tudományos szempontból vagy műszakilag nem kivitelezhető a tervezés módosításával, illetve olyan anyagok vagy alkatrészek használatával, amelyekhez nem szükségesek a II. mellékletben felsorolt anyagok, valamint nem biztosított a helyettesítő anyagok megbízhatósága.
- A 7. c) I. pontban foglalt mentesség tekintetében helyénvaló külön albejegyzéseket létrehozni az üveg-, illetve a kerámia-alapú alkalmazások tekintetében. Ennek megfelelően két mentesség adható: A 7. c) V. pontban az üveg alkalmazási területén használt ólomra és a 7. c) VI. pontban a kerámia alkalmazási területén használt ólomra. Ezenkívül az albejegyzésekben pontosan meg kell határozni, hogy mely alkalmazási területek relevánsak e mentességek szempontjából.
- Bár a 7. c) V. és a 7. c) VI. pont szerinti javasolt mentességek alkalmazási köre megegyezik a 7. c) I. pontban foglalt mentesség korábbi alkalmazási körével, a 7. c) I. pontban foglalt korábbi mentesség esetében rövid távú érvényességi időt kell biztosítani, amely lehetővé teszi az iparági szereplők számára, hogy kérelmet nyújtsanak be a mentesség új alkalmazási területekre történő kiterjesztése iránt.

¹¹ A szükséges adminisztratív lépések listája megtalálható a [Bizottság honlapján](https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home). Az eljárás aktuális állása minden egyes felhatalmazáson alapuló jogi aktus-tervezet esetében megtekinthető a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok intézményközi nyilvántartásában a következő címen: <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

- A 7. c) II. pontban foglalt mentességet változatlan alkalmazási körre vonatkozóan meg kell újítani, de egyértelművé kell tenni, hogy az a 7. c) I. és a 7. c) IV. bejegyzésre nem terjed ki.
- Tekintettel a műszaki értékelés elvégzése óta eltelt időre (amelyet 2022 februárjában zártak le), a 7. c) II., a 7. c) V. és a 7. c) VI. pont szerinti mentességek esetében az érvényességi időtartamot a maximális lehetséges érvényességi időtartamnál rövidebb időszakokra kell megállapítani. Helyénvaló egy rövid határidőt biztosítani annak érdekében, hogy a kérelmezőknek lehetőségük legyen a hiányzó adatok benyújtására, valamint az előző műszaki értékelésben megfogalmazott állításaik kiegészítésére és alátámasztására. Mivel a kérelmezőkre hárul annak bizonyítása, hogy az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglalt kritériumok valamelyike teljesül, a következő értékeléskor teljes körű adatokat kell benyújtaniuk, ellenkező esetben a Bizottságnak mérlegelnie kell, hogy adatok hiányában nem újítja meg a mentességet.
- A műszaki értékelés alapján helyénvaló az RoHS-irányelv I. mellékletében szereplő valamennyi kategória esetében egyetlen lejárati időpontot megállapítani.

Az említett mentességek lejárati idejét az 5. cikk (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban kell meghatározni. E mentességek érvényességi idejének hosszát úgy kell megállapítani, hogy az ágazat számára elegendő idő álljon rendelkezésre a megújítási kérelmek RoHS-irányelv 5. cikke (5) bekezdésének első albekezdésével összhangban történő elkészítéséhez, amely rendelkezés előírja, hogy a mentesség megújítására irányuló kérelmeket legkésőbb 18 hónappal a mentesség lejárta előtt kell benyújtani.

A jogi eszköz az RoHS-irányelv rendelkezéseinek és különösen az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt vonatkozó követelményeknek megfelelően: felhatalmazáson alapuló irányelv.

A felhatalmazáson alapuló irányelv célja hozzájárulni az emberi egészség és a környezet védeleméhez, továbbá harmonizálni az elektromos és elektronikus berendezések területén az egységes piac működésének biztosítására vonatkozó rendelkezéseket azáltal, hogy adott alkalmazásokban engedélyezi egyes, egyébként tiltott anyagok felhasználását az RoHS-irányelv rendelkezéseivel összhangban, valamint az abban meghatározott, a III. és a IV. melléklet tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítását szolgáló eljárásnak megfelelően.

A megadott érvényességi időszakok várhatóan nem gyakorolnak kedvezőtlen hatást az innovációra.

A felhatalmazáson alapuló irányelv nincs hatással az uniós költségvetésre.

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ IRÁNYELVE

(2025.9.8.)

a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az ólmot üvegben vagy kerámiában tartalmazó alkatrészekre megadott mentesség tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló, 2011. június 8-i 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre¹ és különösen annak 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

mivel:

- (1) A 2011/65/EU irányelv 4. cikkének (1) bekezdése előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezések ne tartalmazzák az irányelv II. mellékletében felsorolt veszélyes anyagokat. Ez a korlátozás azonban nem vonatkozik az említett irányelv III. mellékletében felsorolt egyes, mentességben részesülő alkalmazásokra.
- (2) A 2011/65/EU irányelv hatálya alá tartozó elektromos és elektronikus berendezések kategóriáit az említett irányelv I. melléklete sorolja fel.
- (3) Az ólom a 2011/65/EU irányelv II. mellékletében szereplő korlátozott anyagok közé tartozik. Az ólom esetében a maximális megengedett koncentráció értéke 0,1 tömegszázalék a homogén anyagokban.
- (4) Az (EU) 2018/736 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv² mentességet adott az ólmot üvegben vagy kerámiában, vagy üveg vagy kerámia mátrix anyagokban tartalmazó elektromos és elektronikus alkatrészekre, a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 7. c) I. pontjában meghatározottak szerint. A mentesség az elektromos és elektronikus berendezések releváns kategóriái esetében 2021. július 21-én, 2023. július 21-én, illetve 2024. július 21-én járt volna le.
- (5) Az (EU) 2019/169 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv³ mentességet adott a 125 V AC vagy 250 V DC vagy ennél magasabb névleges feszültségű

¹ HL L 174., 2011.7.1., 88. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

² A Bizottság (EU) 2018/736 felhatalmazáson alapuló irányelve (2018. február 27.) a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv III. mellékletének egyes, ólmot üvegben vagy kerámiában tartalmazó elektromos és elektronikus alkatrészekre megadott mentesség tekintetében, a tudományos és a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítás céljából történő módosításáról (HL L 123., 2018.5.18., 94. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/736/oj).

³ A Bizottság (EU) 2019/169 felhatalmazáson alapuló irányelve (2018. november 16.) a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv III. mellékletének az egyes kondenzátorokban használt dielektromos kerámiában lévő ólomra megadott mentesség tekintetében, a tudományos és a műszaki

kondenzátorokban használt dielektromos kerámiában lévő ólomra, a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 7. c) II. pontjában meghatározottak szerint. A mentesség az elektromos és elektronikus berendezések releváns kategóriái esetében 2021. július 21-én, 2023. július 21-én, illetve 2024. július 21-én járt volna le.

- (6) A Bizottsághoz összesen nyolc kérelem érkezett a (4) preambulumbekkezdésben említett mentesség megújítása iránt, az elektromos és elektronikus berendezések valamennyi kategóriájára vonatkozóan. Az (5) preambulumbekkezdésben említett mentesség tekintetében a Bizottsághoz egy megújítási kérelem érkezett. Valamennyi kérelem a 2011/65/EU irányelv 5. cikkének (5) bekezdésében meghatározott megújítási határidőn belül érkezett be. A 2011/65/EU irányelv 5. cikke (5) bekezdésének második albekezdése alapján az érvényben lévő mentesség mindaddig érvényben marad, amíg a Bizottság nem hoz döntést a megújítási kérelemről.
- (7) A beérkezett kérelmek értékelése érdekében műszaki és tudományos értékelő tanulmány készült, amelyet 2022-ben véglegesítettek⁴. 2024-ben került véglegesítésre egy további tanulmány az elektromos és elektronikai berendezések azon kategóriáira vonatkozóan, amelyek megújítását egy későbbi szakaszban kérelmezték⁵. Az értékelések keretében a 2011/65/EU irányelv 5. cikkének (7) bekezdésével összhangban az érdekelt felekkel konzultációkra került sor.
- (8) A mentesség megújítása iránti kérelem értékelése arra a következtetésre jutott, hogy a kerámiákban az ólom a hőmérséklet, a feszültség vagy a frekvencia tekintetében széles felhasználási tartományban biztosít meghatározott dielektromos, piezoelektromos, piroelektromos, ferroelektromos, félvezető és mágneses tulajdonságokat. Az üvegben az ólom olyan lényeges tulajdonságokat biztosít, mint például az olvadáspont és a lágyuláspont csökkentése, valamint a megmunkálhatóság, a gépi megmunkálhatóság, a kémiai stabilitás és más tulajdonságok javítása.
- (9) Az ólomtartalmú kerámiák és üvegek helyettesítése vagy műszakilag nem kivitelezhető minden alkalmazás esetében, vagy a helyettesítő anyagok nem kellően megbízhatóak az egyes alkalmazásokhoz. Így a kért megújítás megfelel a 2011/65/EU irányelv 5. cikke (1) bekezdése a) pontjának első és második franciabekezdésében meghatározott kritériumoknak, nevezetesen, hogy a kivonás vagy a helyettesítés a tervezés olyan anyagok vagy alkatrészek használatával történő módosításával, amelyekhez nem szükségesek a II. mellékletben felsorolt anyagok, műszakilag vagy tudományosan nem kivitelezhető, és nincs biztosítva a helyettesítő anyagok megbízhatósága.
- (10) Annak érdekében, hogy a jövőben célzottabb műszaki értékelést lehessen végezni, a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 7. c) I. bejegyzésében meghatározott jelenlegi mentességet két pontra kell bontani: az üvegben alkalmazott ólomra vonatkozó 7. c) V. pontra és a kerámiában alkalmazott ólomra vonatkozó 7. c) VI. pontra. Helyénvaló az említett bejegyzésekben meghatározni a műszaki alkalmazásokat.

fejlődéshez történő hozzáigazítás céljából történő módosításáról (HL L 33., 2019.2.5., 5. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2019/169/oj).

⁴ A tanulmány zárójelentése (22. csomag) a következő internetcímen érhető el: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>.

⁵ A tanulmány zárójelentése (27. csomag) a következő internetcímen érhető el: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441>.

- (11) A (7) preambulumbekkezdésben említett értékelés arra a következtetésre jutott, hogy bár tudományosan lehetséges a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 7. c) II. pontjában meghatározott mentesség alá tartozó egyes alkalmazások esetében a nagyfeszültségű kondenzátorok dielektromos kerámiaanyagában lévő ólom helyettesítése, a legtöbb alkalmazás esetében ez műszakilag nem kivitelezhető. Ezenkívül az ilyen ólommentes kondenzátorok megbízhatósága a gyakorlatban nem biztosított. Így a kért megújítás megfelel a 2011/65/EU irányelv 5. cikke (1) bekezdése a) pontjának első és második franciabekezdésében meghatározott kritériumoknak.
- (12) A megújított mentességek érvényességi időtartamát a (7) preambulumbekkezdésben említett értékelés műszaki következtetéseinek figyelembevételével kell megállapítani. A 2011/65/EU irányelv 5. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 7. c) I. pontjában meghatározott mentességet rövid érvényességi időtartamra kell megújítani. Az említett irányelv III. mellékletének 7. c) II. pontjában meghatározott mentesség, valamint 7. c) V. és 7. c) VI. pontjában meghatározandó mentességek lejáratí időpontjai esetében figyelembe kell venni azt a lejárat időpontját megelőző legalább 18 hónapos időszakot, amely alatt a 2011/65/EU irányelv 5. cikke (5) bekezdésének első albekezdésével összhangban a megújítási kérelmeket be kell nyújtani.
- (13) Tekintettel arra, hogy a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 7. c) I. pontjában meghatározott mentesség rövid távra megújításra kerül, helyénvaló a 2011/65/EU irányelv I. mellékletében meghatározott elektromos és elektronikus berendezések valamennyi kategóriája tekintetében egyetlen lejáratí időpontot meghatározni.
- (14) A mentességek megújítása nem gyengíti a környezet és az egészség 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ által biztosított védelmét.
- (15) A 2011/65/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,
- ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2011/65/EU irányelv III. melléklete ezen irányelv mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

- (1) A tagállamok legkésőbb [az ezen irányelv hatálybalépését követő 6. hónap utolsó napja]-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Ezeket a rendelkezéseket [az ezen irányelv hatálybalépését követő 6. hónap utolsó napja + 1 nap]-tól/-től alkalmazzák.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2025.9.8.

a Bizottság részéről
elnök
Ursula VON DER LEYEN